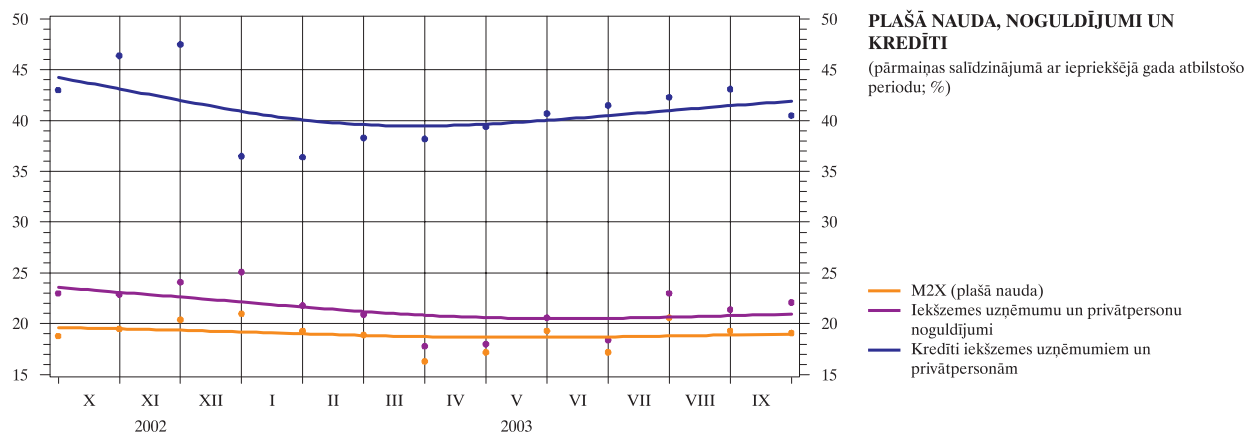

Pozitīvais balsojums 20. septembrī notikušajā tautas nobalsošanā par Latvijas dalību Eiropas Savienībā apliecināja valsts stabilo attīstības ceļu. Septembrī augstais Latvijas tautsaimniecības attīstības temps būtiski nemainījās. Par to liecināja dzelzceļa un ostu darbības rādītāju pieaugums pārskata mēnesī un rūpniecības un tirdzniecības izaugsmes augustā. Bezdarba līmenis nemainījās (8.5%), bet Nodarbinātības valsts dienestā reģistrēto bezdarbnieku skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nedaudz (par 2.4%) samazinājās. Valsts konsolidētajā kopbudžetā 2003. gada pirmajos deviņos mēnešos saglabājās fiskālais pārpalikums, un veiksmīgi darbojās banku sektors.

Patēriņa cenas septembrī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi pieauga par 0.5%, bet patēriņa cenu gada inflācija saruka no 3.5% augustā līdz 3.1% septembrī. Patēriņa cenu pieaugumu noteica apģērba un apavu cenu kāpums sezonālu faktoru ietekmē (par 6.5%), kā arī vairāku administratīvi regulējamo cenu palielinājums (maksas par siltumu, ūdens piegādi, atkritumu izvešanu), bet to palēnināja pārtikas cenu kritums (par 1.0%; visvairāk – augļiem, cukuram un kartupeļiem).

Naudas piedāvājums pieauga par 5.9 milj. latu, un plašās naudas M2X gada pieauguma temps samazinājās līdz 19.1%. Saruka skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs; par 9.7 milj. latu), bet pieauga iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikums (par 15.6 milj. latu). To noteica latos piesaistīto noguldījumu atlikuma kāpums (14.7 milj. latu). Galvenokārt palielinājās pieprasījuma noguldījumu atlikums (par 14.9 milj. latu). Noguldījumu atlikuma gada pieauguma temps palielinājās no 21.4% augustā līdz 22.1% septembrī.

Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma kāpums (56.7 milj. latu) septembrī bija nedaudz mazāks nekā iepriekšējā mēnesī, un tā gada kāpuma temps saruka līdz 40.5% (zemākais līmenis pēdējo piecu mēnešu laikā). Savukārt banku sistēmas neto kredīts valdībai (105.1 milj. latu) bija mazākais kopš 2002. gada novembra. Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums septembrī pieauga par 31.9 milj. latu, bet privātpersonām izsniegto kredītu atlikums – par 24.7 milj. latu, t.sk. kredīta mājokļa iegādei atlikums – par 17.9 milj. latu. Visvairāk palielinājās kredītu ar termiņu ilgāku par 5 gadiem atlikums (par 28.8 milj. latu), īstermiņa kredītu atlikumam pieaugot par 15.1 milj. latu un kredītu ar termiņu 1–5 gadi atlikumam – par 12.8 milj. latu. Kredītu atlikuma kāpumu joprojām noteica hipotēku kredīta atlikuma pieaugums (par 32.4 milj. latu jeb 5.0%). Savukārt komerc kredīta atlikums palielinājās par 6.0 milj. latu, bet industriālā kredīta atlikuma un klientu kontu pārsniegumu kredītēšanas atlikuma kāpums bija vienāds (4.2 milj. latu).

Septembrī banku sektora ārzemju pasīvi pieauga par 87.5 milj. latu (t.sk. saistības pret ārvalstu bankām – par 78.3 milj. latu), bet ārzemju aktīvi – par 26.8 milj. latu. Banku sektora aktīvi septembrī palielinājās par 88.9 milj. latu (līdz 5.2 mljrd. latu). Banku peļņa 2003. gada pirmajos deviņos mēnešos sasniedza 52.7 milj. latu (par 34.1% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā).

Latvijas Bankas resursu pieprasījums pārskata periodā pieauga, straujāk nekā iepriekšējos mēnešos palielinoties obligāto rezervju apjomam un turpinoties kredītēšanas attīstībai. Banku sektoram izsniegto Latvijas Bankas *repo*

kredītu apjoms (321.3 milj. latu) būtiski neatšķīrās no augusta augstā līmeņa, bet valūtas mijmaiņas darījumu apjoms (236.2 milj. latu) bija 2.4 reizes lielāks nekā iepriekšējā mēnesī. Šo darījumu rezultātā Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi palielinājās par 9.6%, sasniedzot rekordlielu apjomu – 835.6 milj. latu. Emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem septembra beigās bija 106.6%.

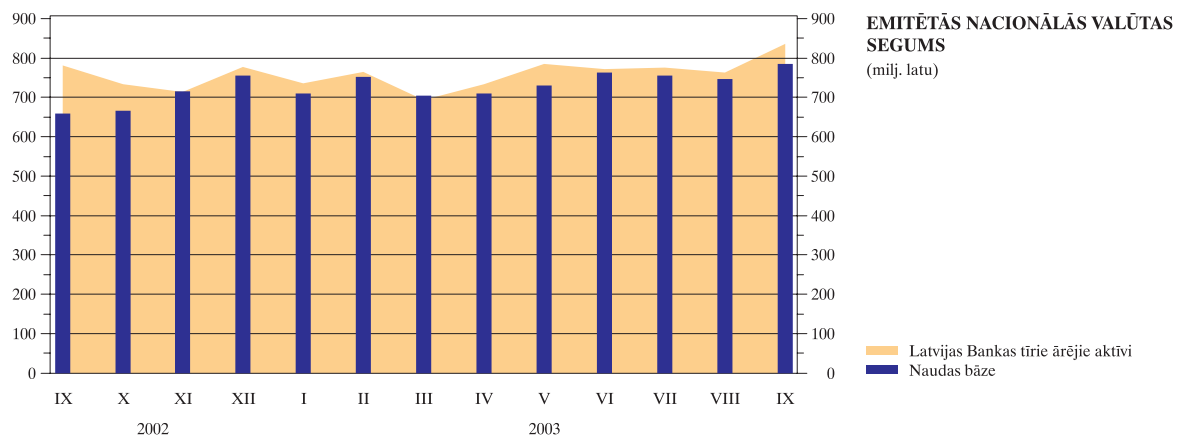
Bankas vairāk aizņēmas arī iekšzemes starpbanku tirgū (latos izsniegto kredītu apgrozījums tajā pieauga par 10.7% un sasniedza 558.9 milj. latu).

Naudas tirgus likviditātes svārstības septembra vidū noteica īslaicīgu RIGIBOR palielināšanos uz nakti izsniegtajiem kredītiem (līdz 4.8%). Vienlaikus nedaudz pieauga arī RIGIBOR ilgāka termiņa kredītiem (kredītiem ar 6 mēnešu termiņu – 4.2% un kredītiem ar 12 mēnešu termiņu – 4.5%). Palielinājās Latvijas Bankas izsniegto *repo* kredītu un latos izsniegto starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme (attiecīgi līdz 3.0% un 3.1%). Tomēr naudas tirgus procentu likmju svārstības maz ietekmēja iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes (latos izsniegtajiem īstermiņa un ilgtermiņa kredītiem tās bija attiecīgi 5.3% un 7.5%, bet OECD valstu valūtās izsniegtajiem kredītiem – attiecīgi 3.8% un 5.2%).

Pasaules valūtas tirgū ASV dolāra kurss septembrī samazinājās, bet pārējo SDR valūtu groza valūtu kursi pieauga. ASV dolāra kurss attiecībā pret latu saruka par 3.1%, savukārt Japānas jenas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss pieauga par 2.4%, bet eiro kurss – par 2.2%.

Valsts speciālā budžeta fiskālā pārpalikuma palielināšanās (līdz 45.0 milj. latu) un augstie pievienotās vērtības un akcīzes nodokļa ieņēmumi (2003. gada pirmajos deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tie palielinājās attiecīgi par 18.1% un 39.0%) veicināja valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā pārpalikuma saglabāšanos (9.2 milj. latu; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais deficīts bija 19.9 milj. latu). Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 2003. gada pirmajos deviņos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 11.0%, izdevumiem palielinoties par 8.8%.

Valsts parāds septembra beigās sasniedza 864.1 milj. latu, t.sk. 458.7 milj. latu bija valsts ārējais parāds, kas valūtas kursa svārstību rezultātā mēneša laikā palielinājās par 3.2 milj. latu. Valsts iekšējā parāda kāpumu noteica valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija. Septembrī Latvijas Bankā tika organizēta 10 gadu obligāciju izsole, kurā tika pārdoti vērtspapīri 8.9 milj. latu apjomā ar vidējo peļņas likmi 5.15% (par 26 bāzes punktiem lielāka nekā iepriekšējā 10 gadu obligāciju izsolē jūnijā). Par 31 bāzes punktu (līdz 3.37%) pieauga vidējā svērtā diskonta likme Latvijas Bankā organizētajā 12 mēnešu parādzīmju izsolē, kurā pārdeva visus piedāvātos vērtspapīrus 9.6 milj. latu apjomā.

	2003	
	VIII	IX
Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indeksa pārmaiņas (salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)	5.4	*
Patēriņa cenu indeksa pārmaiņas		
Mēneša (%)	-1.1	0.5
Gada (%)	3.5	3.1
Patēriņa cenu gada pamatinflācija (%)	2.8	2.4
Reģistrēto bezdarbnieku skaits perioda beigās	90 199	89 849
Bezdarba līmenis (% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita)	8.5	8.5
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance (milj. latu)	10.7	9.2
Ārējā tirdzniecība (milj. latu)		
Eksports	129.3	*
Imports	254.0	*
Bilance	-124.7	*

MAKROEKONOMISKIE RĀDĪTĀJI

* Datu vēl nav.

Avots: LR Centrālās statistikas pārvaldes dati.

MONETĀRIE RĀDĪTĀJI(perioda beigās; milj. latu)
(perioda beigās; milj. ASV dolāru)*

	2003	
	VIII	IX
Banku sistēma		
M2X	2 061.9	2 067.8
Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem banku kasēs)	570.0	560.3
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi	1 491.9	1 507.5
Pieprasījuma noguldījumi	870.7	885.6
Termiņnoguldījumi	621.2	621.9
M2D	1 449.7	1 454.7
Tīrie ārējie aktīvi	193.5	205.8
Tīrie iekšējie aktīvi	1 868.4	1 861.9
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām	2 281.7	2 338.4
Īstermiņa kredīti	323.4	338.5
Ilgtermiņa kredīti	1 958.3	1 999.9
Kredīts valdībai (neto)	120.6	105.1
Latvijas Banka		
M0	746.7	784.0
Skaidrā nauda apgrozībā	639.4	632.4
Noguldījumi Latvijas Bankā latos	107.3	151.6
Tīrie ārējie aktīvi	762.6	835.6
Tīrie iekšējie aktīvi	-15.9	-51.6
Kredīti	44.7	11.4
Bankām	103.9	73.6
Valdībai (neto)	-59.2	-62.2
Pārējie aktīvi (neto)	-60.6	-63.0
Ārējās rezerves*	1 318.89	1 490.45
Zelts	92.08	94.66
Speciālās aizņēmuma tiesības	0.04	0.04
Rezerves pozīcija Starptautiskajā Valūtas fondā	0.08	0.08
Ārvalstu konvertējamās valūtas	1 226.69	1 395.67

**PROCENTU LIKMES UN LATVIJAS
BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU
KURSI**

	2003	
	VIII	IX
Latos izsniegto iekšzemes starpbanku kredītu vidējā svērtā procentu likme	2.8	3.1
Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes		
Īstermiņa kredīti (izsniegti latos)	5.4	5.3
Īstermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	4.1	3.8
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti latos)	7.5	7.5
Ilgtermiņa kredīti (izsniegti OECD valstu valūtās)	5.1	5.2
No iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām piesaistīto noguldījumu procentu likmes		
Pieprasījuma noguldījumi (veikti latos)	0.9	0.9
Pieprasījuma noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	0.5	0.7
Īstermiņa noguldījumi (veikti latos)	3.0	3.1
Īstermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	1.4	1.4
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti latos)	4.6	4.6
Ilgtermiņa noguldījumi (veikti OECD valstu valūtās)	1.9	2.9
Latvijas Bankas refinansēšanas likme (perioda beigās; %)	3.0	3.0
Ārvalstu valūtu kursi (perioda beigās)		
Ls pret USD	0.5830	0.5650
Ls pret GBP	0.9140	0.9360
Ls pret 100 JPY	0.4960	0.5080
Ls pret EUR	0.6320	0.6460

Augot tranzīta un eksporta pārvadājumu, kā arī iekšzemes pārvadājumu apjomam, turpināja uzlaboties dzelzceļa transporta darbības rādītāji. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoms palielinājās par 18.4%. Kravu apgrozījums Latvijas ostās pieauga par 9.7%.

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apstrādes rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss palielinājās par 6.2%. Izaugsme bija vērojama arī enerģētikas sektorā (par 3.9%). Rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss pieauga par 5.4%. Mazumtirdzniecības apgrozījums palielinājās par 10.7%.

Ražotāju cenu indekss rūpniecībā septembrī salīdzinājumā ar augustu pieauga par 0.3%, un šo kāpumu visvairāk ietekmēja ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošanas cenu pieaugums. Savukārt salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ražotāju cenu indekss rūpniecībā palielinājās par 2.8%.

	2003	
	VIII	IX
Banku rezerves	175.8	222.9
Nacionālā valūta banku kasēs	69.4	72.2
Noguldījumi Latvijas Bankā	106.4	150.8
Ārzemju aktīvi	2 084.5	2 111.3
Ārvalstu valūta banku kasēs	44.8	50.6
Prasības pret ārvalstu bankām	1 378.7	1 377.2
Prasības pret ārvalstu nebankām	609.7	659.3
Pārējie aktīvi	51.4	24.3
Prasības pret centrālo valdību (neto)	176.0	163.8
Prasības pret pašvaldībām (neto)	3.7	3.5
Prasības pret valsts uzņēmumiem	102.7	105.3
Prasības pret privātuzņēmumiem	1 578.4	1 607.3
Prasības pret privātpersonām	629.6	654.3
Neklasificētie aktīvi	358.9	330.1
Pamatlīdzekļi	113.8	114.3
Nauda ceļā	10.8	5.9
Pārējie aktīvi	83.3	52.5
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi)	150.9	157.4
AKTĪVI PAVISAM	5 109.7	5 198.6
<i>Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā</i>	<i>512.2</i>	<i>744.6</i>
Pieprasījuma noguldījumi	515.0	525.6
Valsts uzņēmumu	25.7	33.5
Privātuzņēmumu	236.5	241.0
Privātpersonu	252.8	251.0
Terminnoguldījumi	364.8	368.9
Valsts uzņēmumu	26.6	22.4
Privātuzņēmumu	101.0	104.2
Privātpersonu	237.2	242.3
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā	612.1	613.1
Valsts uzņēmumu	28.5	22.5
Privātuzņēmumu	196.8	204.9
Privātpersonu	386.8	385.7
Tranzītfondi	9.2	9.3
Ārzemju pasīvi	2 653.6	2 741.1
Saistības pret ārvalstu bankām	620.7	699.0
Saistības pret ārvalstu nebankām	1 919.8	1 929.8
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	113.2	112.3
Saistības pret Latvijas Banku	103.9	73.6
Parāda vērtspapīri	47.5	47.5
Kapitāls un rezerves	444.8	455.3
Rezidentu	254.5	262.7
Nerezidentu	190.3	192.5
Uzkrājumi parādiem un saistībām	66.2	67.5
Neklasificētie pasīvi	292.5	296.8
Nauda ceļā	110.8	104.3
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības)	43.9	47.7
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm	137.9	144.8
PASĪVI PAVISAM	5 109.7	5 198.6
<i>Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā</i>	<i>512.2</i>	<i>744.6</i>

KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE

(perioda beigās; milj. latu)

© Latvijas Banka, 2003

Pārpublicējot obligāta avota norāde.
Reģistrācijas apliecība Nr. 1718

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv

Latvijas banku sistēmas un Latvijas Bankas moneitāro rādītāju, kā arī starptautisko rezervju raksturlielumu publicēšanas datumi atrodami Starptautiskā Valūtas fonda Datu izplatīšanas standartu biļetena padomes interneta lapā (<http://dsbb.imf.org>). Šie dati visagrāk tiek publicēti Latvijas Bankas interneta lapā (<http://www.bank.lv>).